

Kurier

Krzęciński

Biuletyn Stowarzyszenia Przyjaciół Ziemi Krzęcińskiej Nr 35 Jubileuszowy lata 2010-2015

Drodzy Czytelnicy!

W roku 2015 r. dwie krzęcińskie instytucje obchodziły swoje jubileusze: Stowarzyszenie Przyjaciół Ziemi Krzęcińskiej – 5-lecie i Piekarnia SR-H Rola – 40-lecie. Oboje Jubilaci, skromni bardzo, nie urządzili żadnych wielkich obchodów, dlatego drukujemy specjalny numer Kuriera, aby pokazać Ich dokonania.

Krzęcińska Piekarnia Rola nieprzerwanie od 1975 r. wypieka bardzo dobre pieczywo, znane ze swojego smaku w całym krakowskim powiecie. Pan Włodzimierz Pobożniak kieruje tym wypiekami od 1976 r. Mamy zatem jeszcze jednego Jubilata.

Panie Włodzimierzu! obchodzi Pan w tym roku 40-lecie pracy zawodowej w Krzęcinie na stanowisku kierownika naszej piekarni! Proszę przyjąć wielkie gratulacje oraz podziękowania za ten ciężki piekarski trud i za dobre serce okazywane imprezom krzęcińskim. Życzymy 100 lat w dobrym zdrowiu i spełnienia wszystkich marzeń związanych z turystyczną pasją!

Wszystkim piekarzom byłym i obecnym składamy gorące podziękowania za tak smaczne pieczywo!

Tworząc w 2010 r. statut Stowarzyszenia Przyjaciół Ziemi Krzęcińskiej wyznaczono strategię działania. Pierwsze 5 lat działalności uwiadacznia, że SPZK jest wiernie swoim założeniom i je w 100% realizuje.

Z okazji Jubileuszu, skromnego wobec wielowiekowej historii wsi Krzęcin, składamy wszystkim członkom i przyjaciołom Stowarzyszenia serdeczne podziękowania za pracę, pomysły i poświęcony czas oraz najlepsze życzenia wytrwałości i nowych sukcesów w dalszej działalności.

Redakcja

Podziękowania i Życzenia od Pani Prezes SPZK

Drodzy Czytelnicy! Dla ludzi naprawdę wielkich nie ma większej radości od tej, gdy drugim mogą sprawiać radość. /Wilhelm Keppler/. Wszystko jest własnością cudzą; tylko czas jest naszą własnością /Seneka/. Minęło już pięć lat jak spotykamy się na łamach naszego piśmka i nie tylko tu. Dziękuję Tym, którzy czytają Kuriera Krzęcińskiego; dziękuję Tym, którzy uczestniczą w wydarzeniach inicjowanych przez Stowarzyszenie, ale najbardziej dziękuję Tym, którzy te wydarzenia tworzą, którzy własny czas i radość dają innym.

Kto chce tworzyć, musi promieniować radością /Theodor Fontane/, a Ludzie, którzy nigdy nie mają czasu, czynią bardzo mało /Georg Christoph Lichtenberg/. Zapraszam wszystkich, którzy mogą podarować innym część swojego czasu i podzielić się z drugim człowiekiem radością do działania w naszych krzęcińskich organizacjach, nie jesteśmy tu samotni, staramy się współpracować ze wszystkimi, gdy dzieje się coś ważnego. A co działo się na naszej Krzęcińskiej Ziemi w ostatnich pięciu latach o tym opowiada pokrótce to jubileuszowe wydanie Kuriera.

Pozdrawiam wszystkich Czytelników i życzę w Nowym Roku w imieniu własnym, Zarządu i członków SPZK: radości, aby obdarzać nią innych; umiejętności okazywania sobie nawzajem szacunku i wdzięczności; dobrego korzystania z danego nam czasu i odnalezienia nieba w sobie i w drugim człowieku. Kto w sobie nie nosi nieba, ten szuka go daremnie w całym wszechświecie. /Carl Sonnenschein/.

Halina Jaskierna

Jubileuszowy numer Kuriera poświęcony jest okresowi 2010-2015, wypada napisać co nowego wydarzyło się w tych latach we wsi.

Droga powiatowa ma dobrą, nową nakładkę asfaltową, a prawie wszystkie drogi gminne są wyasfaltowane i są oświetlone.

Autobus MPK 213 ma w tygodniu 16 bezpośrednich kursów do Krakowa.

Kościół z pięknie odnowionymi witrażami został zabezpieczony przed pożarem zewnętrzną kurtyną wodną.

Na cmentarzu cieszą oko wyremontowane pomniki/zabytki.

We wsi powstała Izba Regionalna. Przed szkołą zasadzono Dęby Pamięci.

Wybudowano piękną salę gimnastyczną i małe boisko, utworzono przedszkole należące do Zespołu Szkolno-Przedszkolnego.

Działają prężnie różne organizacje m.in. Kółko Rolnicze i KGW. Budynek Kasy Stefczyka został wyremontowany i mieści się w nim nowo powstała Świetlica Wiejska.

OSP wyremontowało remizę i unowocześniło sprzęt p. poż. Powstał plac zabaw dla dzieci.

Miestety nie wzrosła świadomość ekologiczna mieszkańców co do czystego powietrza.

A o czym marzą Krzęcinianie? O kanalizacji. Niech się ten „sen złoty” ziści w kolejnym pięcioleciu. (SPZK)

Pięćciolecie Stowarzyszenia P

Dnia 7.07.2010 r. zostało zarejestrowane w KRS pod numerem 0000360664 SPZK. Było 38 członków założycieli, obecnie Stowarzyszenie liczy ok. 40 członków (odbywa się naturalna fluktuacja: jedni odchodzą inni przychodzą). Pierwszym prezesem został Antoni Poniedziałek, do pierwszego Zarządu weszli: Ewa Byrska, Rafał Bober, Jadwiga Pierzchała zmieniona w 2011 r. przez Teresę Sotwin, Elżbieta Lelek, Jan Żmuda, Józef Żmuda, komisję rewizyjną stanowiły: Krystyna Michalska, Halina Jaskierna, Monika Kierzyk. Zgodnie ze statutem po trzech latach kadencji odbyły się kolejne wybory: prezesem została Halina Jaskierna, do Zarządu weszli: Ewa Byrska, Teresa Sotwin, Rafał Bober, Antoni Poniedziałek, Tadeusz Zuch, Andrzej Żmuda, komisja rewizyjna w składzie: Krystyna Michalska, Teresa Warchał, Anna Zięcik. Stowarzyszenie nie prowadzi działalności gospodarczej, jest organizacją apolityczną, nie ma stałej siedziby, adresu używała szkoła, zebrania odbywały się początkowo w szkole, obecnie w Świątlicy Wiejskiej w Kasie Stefczyka KR.

Jedną z pierwszych uchwał była decyzja o założeniu strony internetowej www.stowarzyszenie-krzecin.pl i wydawaniu biuletynu Kurier Krzęciński. Gazetka kolportowana do wszystkich domów Krzęcina jest bezpłatna, ukazuje się systematycznie co dwa miesiące i na koniec 2015 r. ma już 34 numery. Kurier Krzęciński jako biuletyn SPZK co dwa miesiące informuje mieszkańców o najważniejszych wydarzeniach związanych z miejscowością. Tutaj ukazują się sprawozdania z zebrań wiejskich, aktualności sołtysa i radnego. Są reportaże z obchodzonych jubileuszy: 120- i 125-lecia Kółka Rolniczego, 50 i 55-lecia Koła Gospodyń Wiejskich, 50-lecia Szkoły. Drukowane są informacje z życia szkoły, harcerzy, sportowców KRS ISKRA. Są sprawozdania z obchodów Świąt Niepodległości, rocznic posadzenia Dębów Pamięci i nadania imienia 77 Drużyny Harcerskiej „Biedronka” im. AK ZHP. Z artykułów dowiadujemy się, że Stowarzyszenie popierało akcje utworzenia przedszkola w Krzęcinie, usprawnienia komunikacji publicznej, martwiło się brakiem chodników i kanalizacji, propagowało akcję nazywania ulic we wsi. Zajmowano się także ekologią, namawiając mieszkańców do niewypalania traw, instalowania solarów, nie palenia śmieciami w piecach, przestrzegano przed trującym smogiem. W ramach współpracy ze Skawińskim Stowarzyszeniem Pomocy dla Zwierząt ukazywały się wielorakie apele wzywające do humanitarnego traktowania zwierząt. Drukowano życiorysy osób znaczących, losami swymi związanymi z Krzęcinem: Stanisław Dobrzycki - uczony językoznawca; Stanisław Haller - gen. broni Wojska Polskiego; Jan Bylica - organista krzęciński przez lat pięćdziesiąt.

SPK działalność swą w 2010 r. rozpoczęła skromnie od zorganizowania dwóch konkursów dla społeczności Krzęcina: konkursu fotograficznego „Cztery pory roku – widok z mojego okna” i konkursu na najpiękniejszy ogródek przydomowy „Moja pasja – mój piękny ogród”. Następnie po zawarciu umowy z parafią o użyczenie drewnianego spichlerza plebańskiego, po jego odczyszczeniu utworzono w tym budyneczku, przy zachowaniu historycznych wartości, Izbę Regionalną. Tutaj zgromadzone są pamiątki wiejskiego życia z poprzednich wieków oraz prezentowany jest sztandar Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej z pocz. XX w. o bardzo tajemniczej historii. W Izbie można oglądać otrzymane w podarunku od Towarzystwa Przyjaciół Skawiny dwie pary lalek: jedną w strojach Skawiniaków, drugą w strojach Sokolich.

W 2010 r. miała miejsce I kwesta na ratowanie zabytków na cmentarzu parafialnym. Od tego czasu takie kwesty odbywają się corocznie, było ich już 6, zebrano w sumie 35 900 zł, od specjalnych darczyńców 5 600 zł. Z tych funduszy wyremontowano: kaplicę cmentarną z pięknym obrazem Matki Boskiej Bolesnej (3667), Kapliczkę Madonny pod Baldachimem (7308), neogotycką Kapliczkę Hr. Eugenii z Dzieduszyckich Romerowej (8800), tablicę epitafijną Alojzego Marcina Hallera (protoplasty obu generałów) (980), grobowiec Dobrzyckich (rodziców wielkiego polskiego uczonego Stanisława Dobrzyckiego) (1250), 6 metrowy Krzyż z płaskorzeźbami z 1855 r. (17 000), postawiono Grób Nieznanego Żołnierza (2500).

Zgodnie z celami statutowymi SPZK dba o pamięć historyczną, dlatego przyczyniło się do przywrócenia pamięci o gen. broni Stanisławie Hallerze i kpt. Feliksie Grabskim, polskich oficerach, znajdujących się na liście katyńskiej/zginęli w 1940 r. w Charkowie, a których losy życiowe związane były z parafią krzęcińską. 11 listopada 2011 r. przed szkołą posadzono dwa Dęby Pamięci i postawiono głązy z odpowiednimi tabliczkami.

Stowarzyszenie przywróciło tradycję corocznych koncertów kolęd w kościele angażując do udziału/występu zarówno osoby z Krzęcina jak i z Zelczyny oraz organizując wystawę pięknej szopki bożonarodzeniowej będącej dużą makietą naszego kościoła - dzieło p. Antoniego Cabana ze Skawiny. W remizie w 2013 r. wystawiono „Jasełka” z bardzo licznym udziałem mieszkańców jako aktorów, również widowia była liczna. Od 2013 r. co roku odbywa się w grudniu impreza „św. Mikołaj” zarówno dla dzieci jak i dla seniorów i osób ciężko chorych. Zorganizowano bardzo udaną zabawę sylwestrową 2014/2015.

Przyjaciół Ziemi Krzęcińskiej

W ramach promocji twórczości lokalnych artystów wydano dwa tomiki: Helena Lelek *Z różańcem w rękę* i Zenon Michalski *Tu gdzie jestem - dziennik pisany żdźbłem trawy*. Wiersze lokalnych i zaprzyjaźnionych poetów były drukowane w Kurierze Krzęcińskim (Helena Lelek, Zenon Michalski, Wiesława Gruszczyńska, Wiesław Czubaj). Zorganizowano także wieczór poetycki *Literackie hobby Zenona Michalskiego*. Zrobiono wystawę malarską Zofii Wędzichy z Wielkich Dróg.

Dla uczczenia beatyfikacji Jana Pawła II zorganizowano pod honorowym patronatem Jego Eminencji Ks. Kard. Stanisława Dziwisza *Wieczór wspomnień o błogosławionym Janie Pawle II*, podczas którego Młodzieżowy Zespół Rapsodyczny z Krzęcina pod kierunkiem Zenona Michalskiego wystawił sztukę Karola Wojtyły *Przed sklepem jubilera*. Zebrane wówczas datki w wysokości 1000 zł wpłacono na fundusz stypendialny fundacji *Dzieło Nowego Tysiąclecia*. Odbyły się także dwie wycieczki śladami JP II, a wspomnienia mieszkańców związane z Osobą Błogosławionego w cyklu *Ślady Krzęcińskie Karola Wojtyły* drukowane były w kolejnych numerach Kuriera Krzęcińskiego.

Wa letnich festynach *Hej od Krakowa jadę* (było ich cztery) organizowanych przez SPZK bawiły się całe rodziny w rytm specjalnie napisanego przez Zenona Michalskiego krakowiaczka

*Hej, od Krakowa jadę gościńcem zatłoczonym,
żeby zjeść w Krzęcinie – hosadyna - pierogi ulubione.
Hej, od Krakowa jadę, uciekam od hałasu,
żeby pójść z dziewczyną – hosadyna - do zielonego lasu.
Dalem ci pawie pióro, a ty mi swe warkocze
złociste, pszeniczne – hosadyna - i bławatkowe oczy.
Znalazłem czterolistną na łące koniczynę,
teraz wiem na pewno – hosadyna –
że kocham się w Krzęcinie.*

Podczas festynu w 2012 r. obchodzono wspinały jubileusz p. Haliny Jaskiernej 20-lecia pracy dyrektorskiej w szkole podstawowej w Krzęcinie.

Dzięki wsparciu Stowarzyszenia panie z KGW utworzyły zespół *Żmudzianki*, który pięknie reprezentował gminę Skawina na wszystkich festiwalach „Godki Krakowskiej” w Iwanowicach.

Na zaproszenie LGD *Blisko Krakowa* Stowarzyszenie bierze od kilku lat udział w projekcie *Od-krywaj Skarby Blisko Krakowa*, co jest świetną promocją wsi w okolicznych gminach.

Stowarzystwo nawiązało w 2013 r. kontakty partnerskie z drugą i jedyną w Polsce miejscowością o nazwie Krzęcin znajdującą się w woj. Zachodniopomorskim. Kontakty oraz wymiany są prowadzone na poziomach wszystkich grup wiekowych od młodzieży szkolnej, poprzez sportowców i dorosłych, a kończąc na seniorach.

Stowarzystwo było głównym organizatorem obchodów 760-lecia Krzęcina w 2014 r. Obchody były wielodniowe: rozpoczęły się postawieniem na obu krańcach wsi banerów „witaczy”, odbył się plener malarski, wystawiono sztukę Zenona Michalskiego *Dawno, dawno temu*, Ewa Byrska przygotowała wystawę *Historia korzeniem przyszłości*, która na stałe ozdabia hall wejściowy do Miejskiej Biblioteki Publicznej – filia Krzęcin. Główne uroczystości rozpoczęte w naszym zabytkowym kościele koncelebrowaną mszą św., podczas której homilię wygłosił ks. prof. dr hab. Jacek Urban, Dyrektor Archiwum Krakowskiej Kapituły Katedralnej, zakończyły się wspaniałym koncertem Zbigniewa Wodeckiego. W obchodach uczestniczyło wielu znakomitych gości zarówno z gminy Skawina jak i z gminy Krzęcin oraz młodzież zagraniczna, będąca gośćmi krzęcińskich harcerzy. Trwałym śladem obchodów pozostaje mapa Krzęcina z 1845 r., z czasów gdy z powodu utworzonej na Skawince granicy Galicji z Wolnym Miastem Krakowem Krzęcin należał do dystryktu wadowickiego. Mapa jest unikatowa, została utworzona przez Ewę Byrską i Wojciecha Jelonka z zachowanych w krakowskim archiwum dokumentów austriackich i pozwala zapoznać się z położeniem i nazwami historycznymi wszystkich przysiółków Krzęcina.

W 2015 r. Stowarzyszenie położyło nacisk na zaktywizowanie seniorów krzęcińskich, co zaowocowało sześcioma udanymi wycieczkami i utworzeniem Klubu Seniora.

Przez cały okres pięciolecia działalność Stowarzyszenia jest wspierana przez harcerzy z 77dh *Biedronka* im. AK ZHP, Szkołę Podstawową, Koło Gospodyń Wiejskich, Kółko Rolnicze, OSP oraz Sołtysa z Radą Sołecką. Gmina Skawina i Kółko Rolnicze są członkami wspierającymi.

Każda działalność wymaga funduszy, składki członkowskie są nieduże (30zł/rok), SPZK korzysta z dobrodziejstwa donatorów, przeprowadza kwesty oraz co roku pozytywnie aplikuje o granty do konkursów gminnych, a w 2015 r. zostało laureatem konkursu Fundacji Banku Zachodniego WBK „tu Mieszkam/ tu Zmieniam”.

Zarys działalności piekarni w Krzęcinie Spółdzielni Rolniczo-Handlowej Rola Skawina

Piekarnia jest zakładem Spółdzielni Rolniczo-Handlowej Rola w Skawinie. Spółdzielnia Rola posiada bogatą 105-letnią tradycję. Produkcję pieczywa uruchomiła w 1953 r. w Skawinie wypiekając bardzo wąski asortyment pieczywa w prymitywnych warunkach. Przemiany, które następowały w PRL, spowodowały zmiany w strukturze spożycia, a piekarnia prowadzona w dzierżawionym obiekcie nie pokrywała popytu na pieczywo.

W latach 1960-1980 kładziono nacisk na rozbudowę obiektów handlowych oraz produkcyjnych. Zarząd GS Skawina podjął decyzję o budowie piekarni w Krzęcinie (GS przejęła majątek Spółdzielni Rola decyzją władz komunistycznych). Piekarnia jako zakład nowoczesny o dobrych warunkach produkcyjnych i socjalnych została uruchomiona w 1975r. Pełną zdolność produkcyjną uzyskała w 1985 r., roczna wielkość produkcji wynosiła 1466 ton. Rozszerzono asortyment pieczywa i wyrobów ciastkarskich pokrywając popyt mieszkańców wsi i częściowo Skawiny. W tym okresie zakład zatrudniał ok. 25 pracowników, w większości z Krzęcina i okolicznych wsi. Piekarnia w Krzęcinie była zaliczana do najlepiej pracujących piekarni spółdzielczości wiejskiej woj. krakowskiego. Z uwagi na zmieniające się warunki na rynku pieczywa (gospodarka wolnorynkowa) piekarnia rozszerzyła zakres działania i zaopatruje placówki handlowe z terenu miasta i Gminy Skawina po Kalwarię Zebrzydowską i Kraków, w tym Zakład Wychowawczy Wielkie Drogi, Szpital w Radziszowie, stołówkę Elektrowni Skawina, itd.

Technologia produkcji jest tradycyjna, z zachowaniem fermentacji kwasowej oraz fermentacji drożdżowej (rozczyn, ciasto). Wypiek pieczywa odbywa się w piecach ceramicznych opalanych węglem, co pozwala uzyskać specyficzne cechy pieczywa budzące zainteresowanie konsumentów. Jeden z podstawowych

asortymentów pieczywa nazwałem „chleb pszenno-żytni krzęciński”. Pomysł zrodził się jako dobra reklama dla rozpowszechniania Krzęcina, ze względu na bogatą historię, dynamiczny rozwój oraz aktywność mieszkańców. Piekarnia aktywnie uczestniczy w takich imprezach jak Targi Bożonarodzeniowe w Krakowie, Targi Sztuki Ludowej CEPELIA w Krakowie, wspiera stołówkę parafialną w Skawinie oraz osoby w zdarzeniach losowych. Wykonujemy również pieczywo ozdobne, zdobione różnymi ornamentami. Ekspozyty są już twórczością ludową, a niektóre są prezentowane w muzeum Regionalnym i na różnych targach. W piekarni prowadzi się również praktyczną naukę zawodu piekarz, w latach 1976-1980 kwalifikacje zawodowe uzyskało 29 uczniów. Wielu pracownikom miejscowym umożliwiono podniesienie kwalifikacji zawodowych (piekarz, mistrz piekarski, technik itp.). W okresie 40 lat pracy piekarnia wpisała się w historię Ziemi Krzęcińskiej.

Włodzimierz Pobożniak

Leopold Staff

Chleb

Wiecznie tak samo jeszcze jak za czasów Piasta,
Po łokcie umączone ręce dzierżąc w dzieży,
Zakwasem zaczyniony chleb ugniata świeży
Przejęta swym odwiecznym obrządkiem niewiasta.
Gdy wedle doświadczenia niechybnych probieży,
Nazajutrz ugniot miary właściwej dorasta,
Pierzyną ciepłą kryje pulchne ciało ciasta,
Kędy cierpliwie pory wypieku doleży.
I uklepawszy w płaskie półkule miąższ miękki
W gorący piec je wsuwa na długiej kociubie,
Skąd roztaczając zapach kuszący i miły
Wychodzą wnet pożywne, razowe bochenki,
Brunatne i okrągłe - ku piekarki chlubie -
Jak widnokrąg zoranych pól, co chleb zrodziły.

Czytelnicy piszą! • Czytelnicy piszą! • Czytelnicy piszą! • Czytelnicy piszą!

Nie wychodź z domu! Na zewnątrz czai się smog! We własnym domu czuję się jak w więzieniu, dymy z kominów nie pozwalają mi wyjść na pole. Chcę się pobawić na podwórku z dzieckiem – taki dym unosi się z kominów, że aż gryzie w oczy. Jak mam pozwolić synowi na uprawianie gry w piłkę na „świeżym” powietrzu, przecież natyka się tyle smogu, że zaraz będzie chory, kolejne ataki astmy i lekarz. Dziadek z babcią chcą spacerować z kijkami – nie pozwałam, jesteście starsi, ze względu na

wiek macie mniejszą odporność, zaraz zaczniecie kaszleć i słabować. Sąsiadka nie paliła całe życie, a umiera na raka płuc- lekarz stwierdził, że jest ofiarą smogu. A mąż? przychodzi po pracy zmęczony i rozbity, boli go głowa, czuje się przyduszony. Naukowcy twierdzą, że smog składa się z gazów bojowych. Jak wyjść z domu w ten okropny smog? Wszyscy mają zakładać maski przeciwgazowe? Dookoła pył zawieszony, a dioksyny znajdują się w jajkach od kur z podwórka. (zmartwiona)

Kurier Krzęciński

Biuletyn Stowarzyszenia Przyjaciół Ziemi Krzęcińskiej – redaguje kolegium: Ewa Byrska (EMB),

Halina Jaskierna (HJ), Krystyna Michalska (KM), grafika winiety Krzysztof Korzeniak,

skład: Wojciech Jelonek, nakład 400 egz., e-mail: s.p.z.krzecinskiej@gmail.com

SPZK nr konta: 12 8591 0007 0310 0562 0825 0001 Krakowski Bank Spółdzielczy o/Skawina

Zapraszamy wszystkich czytelników Kuriera Krzęcińskiego do wędrowki wirtualnej czyli odwiedzenia strony

www.stowarzyszeniekrzecin.pl